

[A-8]

No. of printed page: 1

SARDAR PATEL UNIVERSITY

TY BA (External) Examination

Tuesday, 3 March 2015

10.30 am - 1.30 pm

SAN 308 - Sanskrit Lit. Paper VIII

- भाषा विज्ञान - 'कारकप्रकरणम्' - वैयाकरण सिद्धान्त कौमुदी - भट्टोजीदीक्षितः

Total Marks: 100

- प्र.१ नीचेनामांथी गभे ते जे विशे टूंकनोँध लजो. (२०)
 (१) भाषाविज्ञानना अध्ययननी पद्धतिओ
 (२) पाठ्यना प्रकारो
 (३) अर्थ परिवर्तननी दिशाओ
 (४) भाषा अने जोलीनो लेट
- प्र.२ भारोपीय परिवारनो विस्तृत परिचय आपो. (१५)
अथवा
- प्र.२ ध्वनिनो अर्थ समजावी, ध्वनि परिवर्तनना कारणोनी चर्चा करो. (१५)
- प्र.३ भाषानुं आइतिमूलक वर्गीकरण समजावो. (१५)
अथवा
- प्र.३ टूंकनोँध लजो. (१५)
 (१) ग्रिम अने ग्रासमानना ध्वनि नियम
 (२) भाषा विज्ञानना अभ्यासनुं महत्त्व
- प्र.४ नीचेनामांथी कोषपत्रा त्रय सूत्रो समजावो. (१५)
 (१) सम्बोधने च (४) नमः स्वस्तिस्वाहा स्वधाऽलं वषट्पयोगात् च
 (२) अकथितञ्ज (५) भुवः प्रभवः
 (३) कर्तृकरणयोः तृतीया (६) सप्तमी अधिकरणे च
- प्र.५ नीचेनामांथी कोषपत्रा त्रय ससंदर्भ समजावो. (१५)
 (१) परिमाणमात्रे द्रोणः ब्रीहिः ।
 (२) अप्यन्तानां किम् ? गमयति देवदत्तः यज्ञदत्तं, तम् अपरः प्रयुङ्क्ते गमयति देवदत्तेन यज्ञदत्तं विष्णुमित्रः ।
 (३) अशिष्ट व्यवहारे 'दाणः' प्रयोगे 'चतुर्थी' - अर्थे तृतीया ।
 (४) दानस्य कर्मणा यम् अभिप्रैति, स सम्प्रदानसंज्ञ स्यात् ।
 (५) निमित्त पर्याय प्रयोगे सर्वासां प्रायदर्शनम् ।
 (६) अर्हाणां कर्तृत्वे, अनर्हाणाम् अकर्तृत्वे तद्वैपरीत्ये च ।
- प्र.६ कारकप्रकरणम् अनुसार द्वितीया विभक्तिना उपयोगो उदाहरण सहित समजावो. (२०)
अथवा
- प्र.६ 'कारकप्रकरणम्' अनुसार 'षष्ठी विभक्ति'ना उपयोगो उदाहरण सहित समजावो. (२०)